

Kohtuasi C-256/20**Eelotsusetaotluse kokkuvõte vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 98 lõikele 1****Saabumise kuupäev:**

10. juuni 2020

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Sofiyski rayoneni sad (Sofia rajoonikohus, Bulgaaria)

Eelotsusetaotluse esitamise kuupäev:

10. juuni 2020

Avaldaja:

Toplofikatsia Sofia EAD

Põhikohtuasja ese

Maksekäsmenetlus, mille raames ei ole võimalik maksekäsku kätte toimetada võlgnikule, kes tema naabri väitel elab teises Euroopa Liidu liikmesriigis.

Eelotsusetaotluse ese ja õiguslik alus

ELTL artikli 267 alusel esitatud eelotsusetaotlus, millega palutakse tõlgendada määruse nr 1215/2012 artikli 5 lõiget 1.

Eelotsuse küsimused

- 1 Kas 12. detsembri 2012. aasta määruse (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades artikli 5 lõiget 1 tuleb koostoimes põhimõttega, et liikmesriigi kohus peab tagama menetlusõigused liidu õigusnormidest tulenevate õiguste tõhusaks kaitseks, tõlgendada nii, et liikmesriigi kohus on võlgniku hariliku viibimiskoha kindlakstegemisel, mis on riigisiseste õigusnormide kohaselt nõutav tingimus sellise ühepoolse formaalse menetluse korraldamiseks ilma tõendite kogumiseta, nagu seda on maksekäsmenetlus, kohustatud tõlgendama iga põhjendatud kahtlust, et võlgniku harilik viibimiskoht on muus Euroopa Liidu liikmesriigis,

maksekäsu tegemise õigusliku aluse puudumisena või maksekäsu jõustamata jätmise alusena?

- 2 Kas 12. detsembri 2012. aasta määruse (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades artikli 5 lõiget 1 tuleb koostoimes põhimõttega, et liikmesriigi kohus peab tagama menetlusõigused liidu õigusnormidest tulenevate õiguste tõhusaks kaitseks, tõlgendada nii, et see paneb liikmesriigi kohtule, kes on pärast konkreetse võlgniku suhtes maksekäsu tegemist tuvastanud, et tõenäoliselt ei ole asjaomase võlgniku harilik viibimiskoht kohtu asukohariigis, ja juhul kui see asjaolu ei luba riigisiseste õigusnormide alusel asjaomase võlgniku suhtes maksekäsku teha, kohustuse tehtud maksekäsk omal algatusel tühistada, kuigi seda ei ole seadusega sõnaselgelt ette nähtud?
- 3 Kas juhul, kui vastus teisele küsimusele on eitav, tuleb selles loetletud õigusnorme tõlgendada nii, et need panevad liikmesriigi kohtule kohustuse tehtud maksekäsk tühistada, kui kohus on tehtud kontrolli käigus kindlalt tuvastanud, et võlgniku harilik viibimiskoht ei ole selle kohtu asukohariigis, kelle poole on pöördutud?

Euroopa Liidu õigusnormid ja kohtupraktika

Euroopa Liidu toimimise leping: artikkel 20.

Nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määrus (EÜ) nr 1215/2012 kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades (ELT 2012, L 351, lk 1): artikli 5 lõige 1.

Riigisisised õigusnormid

Kohustuste ja lepingute seadus (Zakon za zadalzheniata i dogovorite): artikli 68 punkt a.

Tsiviilkohtumenetluse seadustik (Grazhanski protsesualen kodeks): artiklid 38, 40 ja 41, artikli 42 lõige 1, artikkel 43, artikli 44 lõige 1, artikkel 45, artikli 46 lõiked 1 ja 2, artikli 47 lõiked 1, 2, 3, 5, 6 ja 7, artiklid 48, 53 ja 246, artikli 282 lõige 2, artikli 410 lõike 1 punkt 1 ja lõige 2, artikkel 411, artikli 413 lõige 1, artiklid 414–416, 419 ja 423.

Rahvusvahelise eraõiguse seadustik (Kodeks na mezhdunarodnoto chastno pravo): artikli 4 lõige 1 ja artikkel 48.

Kodanike registreerimise seadus (Zakon za grazhdanskata registratsia): artikli 90 lõige 1, artiklid 93 ja 94, artikli 96 lõige 1.

Kohtuasja asjaolude ja menetluse lühikokkuvõte

- 4 Toplofikatsia Sofia EAD on Bulgaarias registreeritud äriühing, kes osutab avalikke teenuseid. Äriühing palus eelotsusetaotluse esitanud kohtul teha maksekäsk Bulgaaria kodanikust võlgniku suhtes, kuna viimane jättis tasumata Sofias (Bulgaaria) asuvale ja äriühingu väitel võlgniku omandis olevale korterile tarnitud soojusenergia ja sellega seoses osutatud teenuste eest.
- 5 Eelotsusetaotluse esitanud kohus tuvastas 19. septembril 2019 avalduse nõuetekohasuse, tegi maksekäsu ja andis kohtutöötajale korralduse selle kättetoimetamiseks.
- 6 Eelotsusetaotluse esitanud kohus tegi päringu võlgniku rahvastikuregistrijärgse aadressi kohta ja tuvastas, et võlgniku alaline elukoht ja tegelik elukoht asuvad samal aadressil Sofias. Kohtutöötaja läks kõnealusele aadressile kohale, kuid tuvastas, et aadress on puudulik, kuna esitatud oli viiekordse korterelamu number, kuid konkreetse korteri number puudus.
- 7 Eelotsusetaotluse esitanud kohus lasi andmeid otsida võlgniku tööandja ja mobiiltelefoninumbrite kaudu, kuid kuna Bulgaaria registrites asjaomased sissekanded puudusid, siis ei olnud võimalik neid tuvastada. Seepärast anti kohtutöötajale uuesti korraldus minna samale aadressile.
- 8 Seekordsel külastusel leidis kohtutöötaja üles korteri, kus võlgnik majahalduri andmetel elab. Halduri sõnul käib võlgnik korteris aga harva ja elab tegelikult Saksamaal.
- 9 Tuginedes kohtuasjas kogutud andmetele, mis puudutavad võlgniku perekonnanime vahetust, lähtub eelotsusetaotluse esitanud kohus sellest, et võlgnik on abielus Saksa kodanikuga, kuna tal on Saksa perekonnanimi, mis on Bulgaaria päritolu isiku puhul ebaharilik. Kuni 1995. aastani kandis võlgnik tüüpilist Bulgaaria perekonnanime.

Eelotsusetaotluse põhjenduse lühikokkuvõte

Eelotsusetaotluse esitanud kohus viitab tervikuna põhjendusele, mille ta esitas oma eelotsusetaotluses, mis on kantud Euroopa Liidu Kohtu registrisse numbriga C-208/20 all.